

Załącznik do Uchwały Nr .....

Rady Miejskiej w Chorzelach

Z dnia .....

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH NA
TERENIE MIASTA I GMINY CHORZELE
NA 2021 ROK**

I. Wprowadzenie

Według ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2019. poz. 2277 t.j. ze zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwany dalej Programem) uwzględnia cel operacyjny określony w Narodowym Programie Zdrowia, który obejmuje profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi. Program wyznacza obszary, w jakich będą podejmowane działania mające na celu ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających ze spożywania alkoholu przez mieszkańców miasta i gminy Chorzele, a także zredukowanie zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

II. Podstawa prawna

Obowiązek uchwalania niniejszego programu wynika z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2019. poz. 2277 t.j. ze zm.)

III. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych.

W roku 2020 nie przeprowadzono diagnozy lokalnych problemów społecznych z uwagi na pandemię COVID-19. W związku z powyższym niniejszy program oparto na diagnozie lokalnych problemów społecznych mieszkańców Gminy Chorzele z lat poprzednich.

Wnioski i rekomendacje z diagnozy:

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na terenie gminy Chorzele można wyróżnić kilka głównych problemów, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające szczególnej uwagi ze strony władz samorządowych.

1. Z otrzymanych wyników badań, przeprowadzonych wśród młodych mieszkańców gminy można wnioskować, że najważniejszy zdaje się być problem picia alkoholu – 54% uczniów szkoły podstawowej deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą. Co się z tym zapewne wiąże, duża część badanej młodzieży (75% uczniów szkoły podstawowej) jest zdania, że picie piwa jest mniej groźne niż napojów wysokoprocentowych. Niestety wśród uczniów szkoły podstawowej są osoby deklarujące picie bieżące, a także przyznające się do incydentów upijania się (15% uczniów szkoły podstawowej). Jest to alarmujący sygnał dla władz lokalnych, który powinien skutkować podjęciem działań z zakresu profilaktyki wśród młodzieży.

2. Szczególną uwagę trzeba też zwrócić na fakt, iż część młodych respondentów deklaruje, że po raz pierwszy alkohol pili z rodzicami – takiej odpowiedzi udzieliło po 48% uczniów szkół podstawowych (uczniowie, którzy wcześniej deklarowali inicjację alkoholową), lub innymi dorosłymi członkami rodziny. Można zatem mówić o pewnym przyzwoleniu dorosłych na picie wśród młodzieży.

Dlatego ważne zdaje się być skierowanie działań edukacyjnych także w stronę dorosłych mieszkańców gminy, ponieważ żadne działania profilaktyczne nie przyniosą zamierzonych rezultatów, jeśli podstawowa instytucja profilaktyczna jaką są rodzice będzie dawała przyzwolenie na zachowania ryzykowne wśród młodych ludzi.

3. Uczniowie szkół podstawowych po raz pierwszy sięgają po alkohol zazwyczaj w towarzystwie rówieśników lub starszych kolegów (85% udzieliło takiej odpowiedzi). Istotne są zatem powody sięgania po alkohol przez młodzież, ponieważ największa część respondentów jako powód podaje chęć dopasowania się do kolegów – 72% uczniów szkoły podstawowej jest takiego zdania dlatego ważne, aby w działaniach profilaktycznych uwzględnić także nabywanie umiejętności psychospołecznych, jak np. asertywność, radzenie sobie z presją grupy. Alkohol jest także przez młodych ludzi traktowany jako sposób, na dobrą zabawę (84% uczniów szkoły podstawowej wyraziło taką opinię), dlatego ważne jest by wyczulić rodziców i innych dorosłych na to, w jaki sposób młodzież spędza czas wolny.

4. Problem wśród młodych mieszkańców gminy stanowią także inne substancje psychoaktywne. Do palenia papierosów przyznaje się 55% uczniów szkoły podstawowej. Co jeszcze bardziej niepokojące, 7% uczniów szkoły podstawowej przyznało, że miało kontakt z narkotykami. Dodatkowo młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki. Nasuwa się zatem potrzeba informowania ich o niebezpieczeństwach jakie wiążą się z choćby jednorazowym zażywaniem narkotyków (zwłaszcza jeśli mowa o nadal „popularnych” wśród młodzieży dopalaczach), pić alkoholu czy paleniem papierosów.

5. Potrzebę edukacji potęguje fakt, że część osób dorosłych pytana o poziom własnej wiedzy na temat narkotyków ocenia ją jako wystarczającą (69% respondentów udzieliło takiej odpowiedzi), jednocześnie twierdząc, że używanie narkotyków nie jest niebezpieczne jeśli zdarza się rzadko – tak twierdzi 3% badanych. Może to sugerować, że działania profilaktyczne muszą mieć bardziej kompleksowy charakter i obejmować wszystkie grupy mieszkańców gminy, zwłaszcza rodziców. Bardzo ważne, by zachęcać rodziców do rozmów na temat uzależnień z młodzieżą, jednocześnie zapewniając im wsparcie merytoryczne w tej kwestii.

6. Godna podkreślenia jest postawa dorosłych mieszkańców gminy wobec zachowań przemocowych.

Mieszkańcy dość zgodnie zadeklarowali, że stosowanie kar fizycznych nie jest dobrą metodą wychowawczą – 93% respondentów jest tego zdania. Ważne by wzmacniać taką postawę, a

jednocześnie nadal nie ustawać w trudzie edukowania mieszkańców gminy. Tym bardziej, że na pytanie czy znają w swoim otoczeniu osobę doznającą przemocy ze strony najbliższych, 25% udzieliło twierdzącej odpowiedzi. To ważny sygnał dla osób zajmujących się w gminie profilaktyką, by informować mieszkańców o nowelizacjach prawnych odnośnie przemocy, sposobach reagowania i możliwościach pomocy pokrzywdzonym.

7. Dorośli mieszkańcy gminy Chorzele jako jedne z najważniejszych problemów w środowisku lokalnym wskazali picie alkoholu przez młodzież, alkoholizm oraz przemoc w rodzinie. Warto zwrócić na to uwagę lokalnych władz. Mieszkańcy oczekują działań mających na celu ograniczenie problemów alkoholowych (82% wyraziło taką opinię), a jednocześnie 38% dorosłych mieszkańców nie wie jakie działania podejmują lokalne władze, by wyeliminować ten problem.

8. Istotne jest także zwrócenie uwagi na sprzedaż alkoholu na terenie gminy oraz zaostrzenie kontroli sprzedaży. Sami sprzedawcy twierdzą, że sprawdzają dokument tożsamości, chociaż są osoby, które wiedzą o przypadkach sprzedaży alkoholu osobie nieletniej. Natomiast 9% uczniów szkoły podstawowej deklaruje, że samodzielnie kupiło alkohol. Dodatkowo sprzedawcy przyznają, że dochodzi do sytuacji picia alkoholu w obrębie ich punktów. Należy niezwłocznie podjąć kroki ograniczenia wymienionych sytuacji, zwłaszcza, że są one niezgodne z obowiązującymi przepisami.

Podsumowując, w prowadzeniu działań profilaktycznych na terenie gminy Chorzele tak samo istotne wydają się być strategie oparte na przekazywaniu rzetelnej, adekwatnej do odbiorców wiedzy, a także te, oparte na rozwoju umiejętności psychospołecznych jak np. asertywność, poczucie własnej wartości. Nie należy zapominać, że tymi odbiorcami nie mogą być tylko dzieci i młodzież, ale także istnieje silna potrzeba angażowania rodziców, nauczycieli, pedagogów. Tylko holistyczne podejście do działań profilaktycznych może przynieść zamierzone efekty. Nie zapominajmy także o kontroli punktów sprzedaży oraz przekazywaniu wiedzy osobom, które dysponują alkoholem na terenie gminy. Bardzo ważne by znały one i przestrzegały obowiązujących przepisów.

IV. Cele i zadania programu

1. Cel główny

Celem głównym programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych oraz podnoszenie wiedzy i świadomości mieszkańców z zakresu uzależnień.

2. Zadania programu

	Kategoria zadania	Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Miejsce i czas realizacji	Koszt realizacji
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	1. Prowadzenie akcji informacyjnej o możliwościach uzyskania pomocy w zakresie terapii uzależnień.	MGKRPA, Pedagogzy szkolni, psychologzy, nauczyciele	Na tablicy ogłoszeń w miejscach publicznych w szkołach i placówkach szkolnych na terenie Miasta i Gminy Chorzele, w gminnym miesięczniku, na stronie internetowej urzędu. I – XII 2021 r.	Zadanie własne
		2. Zakup literatury, materiałów biurowych, wyposażenia oraz informowanie o skutkach uzależnienia (rozprowadzanie ulotek, książek, broszurek itp.). Przeprowadzanie akcji informacyjnych, konkursów na temat szkodliwości picia alkoholu.	MGKRPA	I – XII 2021 r.	2 000,00 zł

		3. Wynagrodzenie konsultanta ds. uzależnień za pomoc psychologiczną i terapeutyczną dla rodzin z problemem uzależnień oraz przemocą w rodzinie.	MGKRPA OPS	I – XII 2021 r.	12 000,00 zł
		4. Wspieranie placówek leczenia odwykowego (np. finansowanie zakupu artykułów biurowych, papierniczych, profilaktycznych i edukacyjnych).	MGKRPA	I – XII 2021 r.	3 000,00 zł
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	1. Podejmowanie działań mających na celu udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej osobom i rodzinom z problemem uzależnienia od alkoholu i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	MGKRPA	Praca ciągła	Zadania własne
		2. Wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. Rozpatrywanie wniosków o zastosowanie dobrowolnego i przymusowego leczenia osób uzależnionych: - opinie biegłych sądowych, - opłaty sądowe,	MGKRPA OPS	Praca ciągła	3 649,02 zł
		3. Wspieranie programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień / bądź przemocy przebywających w świetlicach socjoterapeutycznych . Zakup pomocy i wyposażenia do zajęć socjoterapeutycznych w świetlicach w Chorzeliach i Zaręczach.	MGKRPA	Miasto i Gmina Chorzeli, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 w Chorzeliach Publiczna Szkoła Podstawowa w Zaręczach I - VI i X – XII 2021 r.	10 000,00 zł

		4. Wynagrodzenie terapeutów w świetlicach socjoterapeutycznych w Chorzelaż i Zarębach.	MGKRPA	I –VI i X – XII 2021 r.	8 600,00 zł
		5. Dożywanie dla uczniów biorących udział w zajęciach na świetlicach socjoterapeutycznych.	MGKRPA	I –VI i X – XII 2021 r.	6 000,00 zł
		6. Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	OPS w Chorzelaż	Praca ciągła	Zadanie własne
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, alkoholowych i narkomanii dla dzieci i młodzieży.	1. Wspieranie szkół w zakresie realizacji Szkolnych Programów Profilaktycznych, poprzez różnorodne działania profilaktyczne, szkoleniowe i edukacyjne zawarte w programie w celu edukowania dzieci i młodzieży o szkodliwości alkoholu, o sposobach radzenia sobie z presją grupy i tym samym zapobiegania przedwczesnej inicjacji alkoholowej poprzez zakup profesjonalnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, warsztatów profilaktycznych, spektakli teatralnych, widowisk artystycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej. - Pomoc w organizacji programów profilaktycznych na terenie Miasta i Gminy (zakup programów profilaktycznych i edukacyjnych).	MGKRPA	Szkoły na terenie Miasta i Gminy w Chorzelaż.	41 390,86 zł

		3. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży z wykorzystaniem bazy sportowej na terenie gminy Chorzele poprzez organizowanie zajęć sportowych połączonych z realizacją programów profilaktycznych.	MGKRPA Szkoły z tereny Miasta i Gminy Chorzele	I – XII 2021 r.	10 000,00 zł
		4. Propagowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, w szczególności ze środowisk zagrożonych uzależnieniami z terenu miasta i gminy Chorzele oraz organizowanie zdrowych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego.	MGKRPA Szkoły z tereny Miasta i Gminy Chorzele	I-II 2021 r.	0,00 zł
		5. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych lub ubogich z terenu miasta i gminy Chorzele z realizacją programu profilaktyki uzależnień.	MGKRPA	VII – VIII 2021 r.	38 634,14 zł
		7. Wspieranie zajęć sportowo-rekreacyjnych, dla dzieci i młodzieży szkolnej (np. zakup wyposażenia i materiałów niezbędnych do zajęć, usługa za prowadzenie zajęć, wynajem sali/hali sportowej, wyjazdy (zwrot kosztów przejazdów).	MGKRPA	Szkoły na terenie Miasta i Gminy Chorzele, Kluby sportowe.	10 000,00 zł
		8. Organizacja pozalekcyjnych zajęć edukacyjnych, artystycznych muzycznych, tanecznych, nauki rękodzieła itp. jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież z Gminy Chorzele (wynagrodzenie opiekuna, zakup artykułów i nagród).	MGKRPA psycholodzy, pedagodzy, nauczyciele	Szkoły na terenie Miasta i Gminy Chorzele, OUK w Chorzelach I – XII 2021 r.	10 000,00 zł

		9. Zakup wyposażenia i materiałów do zajęć profilaktyczno – edukacyjnych.	MGKRPA	Szkoły na terenie Miasta i Gminy Chorzele I – XII 2021 r.	29 997,07 zł
4.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, alkoholowych i narkomanii.	1. Szkolenia i kursy w zakresie profilaktyki uzależnień dla : - członków MGKRPA, pracowników socjalnych OPS i ZI ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - pedagogów oraz psychologów szkolnych, nauczycieli (podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą), - rodziców (wywiadówki profilaktyczne) - właścicieli i pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych - mieszkańców gminy.	MGKRPA	I – XII 2021 r.	4 000,00 zł
		2. Lokalne diagnozy, badania i sondaże dot. problemów alkoholowych.	MGKRPA		11 000,00 zł
		3. Szkolenia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla pracowników Urzędu, pracowników placówek leczenia odwykowego.	MGKRPA		0,00 zł
5.	Wspomaganie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	1. Promowanie i wspieranie abstynencji, idei trzeźwościowych oraz zdrowego stylu życia wśród osób uzależnionych i ich rodzin (współorganizacja spotkań opłatkowych i innych spotkań okolicznościowych, mitingów, wspieranie wyjazdów profilaktycznych motywacyjno –	MGKRPA, niepijący alkoholicy z grupy wsparcia	I – XII 2021 r.	8 000,00 zł

		rekreacyjnych oraz edukacyjnych.)			
6.	Wynagrodzenie członków Miejsko Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	1. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, motywowanie do podjęcia leczenia. - prowadzenie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się leczeniu w zakładzie leczenia uzależnień. - opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	MGKRPA	I – XII 2021 r.	17 900,00zł
7.	Kontrole przestrzegania zasad sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych	1. Przeprowadzanie kontroli, podejmowanie interwencji w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	MGKRPA zespół kontrolujący	I – XII 2021 r.	1 000 zł
Koszt realizacji programu					227 171,09 zł

V. Finansowanie programu.

Realizacja zadań Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Chorzele finansowana będzie ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

VI. Zasady wynagradzania członków MGKRPA w Chorzelach.

1. Za realizację zadań określonych w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dn. 26 października 1982 roku, w tym udział w posiedzeniach MGKRPA w Chorzelach przysługuje jej członkom wynagrodzenie w wysokości 150 zł brutto za każde posiedzenie.

2. Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia członkom Komisji stanowi obecność na posiedzeniu potwierdzona własnoręcznym podpisem na liście obecności zatwierdzona przez Przewodniczącego Komisji.